

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/187831,Archiwum-Pelne-Pamieci-w-Oddzialowym-Archiwum-IPN-w-Poznanu.html>

03.05.2024, 14:34

„Archiwum Pełne Pamięci” w Oddziałowym Archiwum IPN w Poznaniu

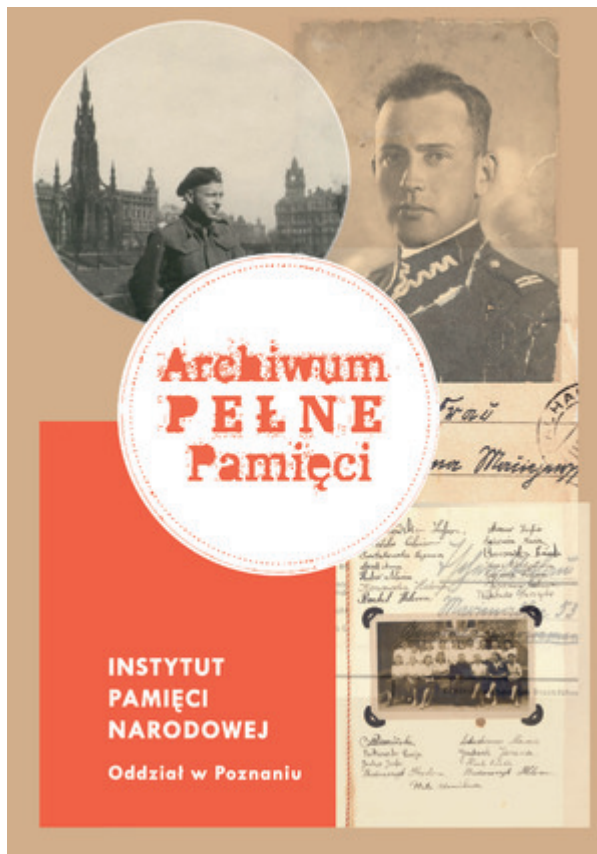
Od 2017 r. w Instytucie Pamięci Narodowej realizowany jest ogólnopolski projekt „Archiwum Pełne Pamięci”. W jego ramach gromadzimy materiały dokumentujące losy Narodu Polskiego w latach 1917-1990, a naszym celem jest pozyskanie i zabezpieczenie wszelkich materiałów obrazujących historię Polski i Polaków w XX wieku.

Projekt jest skierowany do każdego z nas. Każdy może przekazać do Instytutu rodzinne pamiątki i dokumenty z przeszłości, wszystko to, co dokumentuje historię jego rodziny a zarazem historię Polski i Polaków.

Interesują nas dokumenty ukazujące ważne wydarzenia z dziejów Polski, ale również te przedstawiające szerzej nieznaną lub zapomnianą historię rodzinne. Zachęcamy do podzielenia się swoimi rodzinnymi zbiorami dokumentów. Gromadzimy głównie fotografie, wspomnienia, prywatne listy, pamiętniki, dzienniki i filmy z lat 1917-1990.

Darowizny przekazane przez osoby prywatne są bardzo cenne, uświadamiają nam bowiem, jakie faktycznie były doświadczenia i realia życia Polaków i ich rodzin w minionym stuleciu. Przyjmujemy oryginały dokumentów lub wykonujemy ich kopie cyfrowe. W tym drugim przypadku, oryginalne dokumenty pozostają u darczyńcy, a my dysponujemy ich wersją cyfrową. Nie trzeba więc, jeśli ktoś tego nie chce, oddawać do Instytutu np. cennych pamiątek rodzinnych. Wystarczy nam ich użyczyć, abyśmy mogli wykonać kopie.

Do dnia dzisiejszego przyjęliśmy w Poznaniu blisko 150 darowizn, wśród nich wiele zawierających bezcenne dla historii Poznania i Wielkopolski materiały. Jest to prawie 50 metrów bieżących akt i około 7 tysięcy plików cyfrowych.

Wśród nich są dokumenty z okresu przedwojennego i I wojny światowej, w tym fotografie, kartki pocztowe, legitymacje wojskowe, a także dokumenty osobiste i pamiątki rodzinne z czasów II wojny światowej, np. niemieckie dokumenty urzędowe, listy z obozów koncentracyjnych, wspomnienia, pamiętniki i fotografie. Gromadzimy też materiały dokumentujące życie codzienne w czasach PRL-u oraz działalność opozycji demokratycznej w komunistycznej Polsce.

Dokumenty, które trafiają do nas w formie darowizn są porządkowane i opracowywane, a jeśli jest to niezbędne są konserwowane i digitalizowane. Następnie są udostępniane naukowcom i dziennikarzom w pracowni naukowej. Służą również popularyzacji zasobu archiwum. Są wykorzystywane przy organizowaniu wystaw, konferencji, prelekcji i spotkań oraz w publikacjach wydawanych przez Instytut.

Dokumenty, które przyjmujemy do archiwum w ramach projektu, są źródłami historycznymi, na których może pracować historyk. Weryfikują i uzupełniają historię, są dla niej podstawą, fundamentem. Dzięki nim możemy poznać historię widzianą oczami różnych ludzi i ukazać szerszemu gronu nieznaną dotąd historię. Dlatego apelujemy: nie pozwólmy archiwaliom niszczyć, a pamięci zginąć, nie wyrzucajmy historii na śmietnik.

Największą wartością projektu „Archiwum Pełne Pamięci” jest to, że realizując go, ratujemy dokumenty przed zniszczeniem. Ale równie ważne jest to, że na podstawie zgromadzonych dokumentów, popularyzujemy historię i prowadzimy szeroką edukację, staramy się ocalić pamięć i przypominać przeszłość.

Dokumenty przyjęte od darczyńców nie zostają bowiem złożone w archiwum Instytutu i zapominane. Nasze archiwum jest „żywym archiwum”, a to oznacza, że na podstawie tych właśnie dokumentów, staramy się przeszłość ożywić, czyli o niej opowiadać. Robimy to podczas multimedialnych prezentacji.

Co miesiąc, w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” (Poznań, ul. Dąbrowskiego 29) odbywają się prelekcje z cyklu „Wtorek z dokumentem”, gdzie w formie krótkiej, półgodzinnej prezentacji przedstawiamy i omawiamy najciekawsze archiwalia przejęte w ramach projektu „Archiwum Pełne Pamięci”. Nasze spotkania odbywają się w każdy drugi wtorek miesiąca.

Na stronach internetowych poznańskiego oddziału IPN, na portalu „Przystanek Historia”, na stronie głównej IPN oraz w mediach społecznościowych, co kilka tygodni zamieszczamy artykuły dotyczące najciekawszych materiałów przekazanych do naszego archiwum w ramach projektu.

W poznańskim oddziale, przy ul. Rolnej 45a, w specjalnej gablocie eksponujemy kopie najbardziej interesujących archiwaliów. Można je więc zobaczyć „na żywo”.

Za sprawą starych dokumentów, które do nas trafiają, można cofnąć się w czasie, odczytywać historię na nowo, na nowo ją interpretować, weryfikować i uzupełniać.

Odkrywamy tajemnice zapisane w dokumentach, odczytujemy stare pamiętniki i listy, ustalamy miejsca i ludzi na fotografiach. Często poznajemy też relacje i zależności łączące poszczególnych bohaterów. Umiejscawiamy ich w czasie i przestrzeni. Staramy się zbudować narrację wokół konkretnej darowizny i przywrócić do życia dawne historie. O tym wszystkim opowiadamy również podczas naszych multimedialnych prelekcji.

Materiały, jakie otrzymujemy od darczyńców w ramach projektu „Archiwum Pełne Pamięci” to najczęściej dokumenty z życia codziennego i to one są najciekawsze. Te małe i z pozoru nic nie znaczące historie z życia codziennego, które zbieramy w ramach projektu, tworzą tzw. dużą historię, którą znamy np. z podręczników. Małe historie zawarte w dokumentach przynoszonych do nas przez darczyńców, pozwalają spojrzeć na wielką historię oczami zwykłych ludzi. A to przecież ich losy tworzą wspólną przeszłość nas wszystkich. I co najważniejsze, dokumenty te pokazują, że w przeszłości, tak jak i dzisiaj, żyli zwykli ludzie, tacy sami jak my, mieli swoje marzenia, problemy i kłopoty, cieszyli się, kochali. Historia bowiem to nic innego jak życie. Historia to emocje. Emocje zakłute na kartach dokumentów, które trafiają do naszego archiwum w ramach projektu „Archiwum Pełne Pamięci”. Dlatego zapraszamy do udziału w tym ważnym i niezwykłym projekcie.

Każdy, kto chciałby przyłączyć się do naszej akcji i przekazać dokumenty do Instytutu, może to uczynić w siedzibie poznańskiego oddziału IPN, przy ul. Rolnej 45a, od poniedziałku do piątku od 7:00 do 15:00.

Można kontaktować się z nami za pośrednictwem poczty elektronicznej lub telefonicznie. Więcej informacji można znaleźć na portalu archiwumpamieci.pl (<https://archiwumpamieci.pl/>) oraz na stronie internetowej poznańskiego oddziału IPN (<https://poznan.ipn.gov.pl/>) i w naszych mediach społecznościowych (<https://www.facebook.com/ipnpoz/>).

Koordynatorem projektu „Archiwum Pełne Pamięci” w Oddziałowym Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu jest dr Paweł Głuszek (tel. 61 835 69 18, mail: pawel.gluszek@ipn.gov.pl)